

प्रतिभा प्रस्फुटन
गर्दै विद्यार्थी

वागीश्वरी

The Bagiswori

प्रतिभा प्रस्फुटन
गर्दै विद्यार्थी

वर्ष: ११

अङ्क: ४

आइतबार, २९ माघ २०७९

Sunday, 12 February 2023

मूल्य रु. ५/-

मैले चिनेको हरि दाइ -तुल्सीराम प्रजापति पृष्ठ ३	आमसञ्चार र पत्रकारीता किन पढ्ने ? - पूर्णभक्त दुवाल पृष्ठ ४	बालबालिकाको कलेजो सिध्याउने दिवाखाजा -डा.अरूणा उप्रेती पृष्ठ ५	वागीश्वरी कलेजमा QAA अन्तर्वार्ता पृष्ठ ६	विद्यालय स्तरीय सप्ताहव्यापी खेलकुद प्रतियोगिता पृष्ठ ८
---	--	---	---	--

कर्मचारी भेला एवम् प्रशिक्षण कार्यक्रम

हरि दाइको बिदाइ समारोह सम्पन्न

वागीश्वरी - कर्मचारी समाज, वागीश्वरी मावि/कलेज एकाइ समितिको आयोजनामा नेपाल मजदुर किसान पार्टीको ४९ औं स्थापना दिवस शनिबारका दिन कर्मचारी भेला एवम् प्रशिक्षण कार्यक्रम गरी मनाइयो। कार्यक्रममा नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक सङ्घका अध्यक्ष ज्ञानसागर प्रजापतिले नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनमा नेमकिपाको भूमिकामाथि प्रकाश पाउँ पुँजीवादी निर्वाचनलाई क्रान्तिकारी उपयोग

गर्दै पार्टी क्रान्तिकारी संसदवादलाई अँगाल्दै अधि बढिरहेको प्रस्ट पार्नुभयो।
क्रान्तिको परिस्थिति तयारी नभई जबरजस्ती क्रान्तिमा होमिनु उग्रवामपन्थी अवसरवाद हुने र त्यो दक्षिणपन्थी अवसरवादमा पतन हुने तथ्य माओवादीहरूबाट प्रस्ट भएको उल्लेख गर्दै उहाँले पुँजीवादको विरुद्ध समाजवादी विचार अँगाल्न सबभन्दा पहिले आफैभित्र क्रान्ति गर्नु आवश्यक छ।

समाजवाद आउँछ भन्ने विश्वास नभईकन त्यो विचार अँगाल्न नसक्ने हुँदा पुँजीवादबाट पिल्सिएका जनतालाई समाजवादी व्यवस्थाका गुणहरू बुझाउन आवश्यक छ; जुन काम नेमकिपाले निरन्तर गरिरहेको छ भन्नुभयो।
कार्यक्रममा वागीश्वरी माविका प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद धन्छाले नेमकिपा स्थापनाका आधारहरूमाथि बाँकी पृष्ठ ६ मा

भक्तपुर - वागीश्वरी माध्यमिक विद्यालयमा कार्यरत कार्यलय सहयोगी हरिप्रसाद दाहाललाई एक विशेष समारोहका विच माघ १५ गते बिदाइ गरिएको छ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रवीन्द्र ज्याख्वले अनिवार्य अवकाश हुनुभएका दाहाललाई दोसल्ला ओढाई सम्मान गर्नुका साथै दीर्घ सेवाको कदर गर्दै ताम्रपत्र प्रदान गर्नुभएको थियो। निरन्तर पच्चीस वर्षभन्दा बढी सेवा गर्नुभएका कार्यलय सहयोगी दाहालको सेवाको प्रशंसा

गर्दै अध्यक्ष ज्याख्वले कार्यरत जो कोही शिक्षक कर्मचारीले सेवालार्थ प्राथमिकता दिई सेवा गरे सम्मान पाइने चर्चा गर्नुभयो। शैक्षिक संस्थामार्फत देश र जनताको सेवामा लाग्दा आत्मसन्तुष्टि मिल्ने चर्चा गर्दै उहाँले भावि पुस्तालाई सही बाटो देखाउने र गलत प्रवृत्तिबाट जोगाउने काम शैक्षिक संस्थाबाटै हुन्छ भन्नुभयो।
कार्यक्रममा विद्यालयको कक्षा ११-१२ का संयोजक ज्ञानसागर प्रजापतिले एक शैक्षिक संस्था सफल हुन प्रार

शिक्षकहरूमात्र राम्रो भएर पुग्दैन, त्यहाँ कार्यरत ननर्तिचिड स्टाफहरूको भूमिका पनि उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुनेमा जोड दिनुभयो।
विद्यालयका प्रअ कृष्णप्रसाद धन्छाले सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रममा उहाँले कार्यलय सहयोगी दाहालले स्कूललाई पहिलो घरमा समर्पित भएर सेवा गर्नु सबैको लागि अनुकरणीय छ भन्नुभयो।
कार्यक्रममा वागीश्वरी कलेजका प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठ र पशासन प्रमुख तुल्सीराम प्रजापतिले पनि बोल्नुभएको थियो।

विद्यालयमा आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम

सेयरिङ्ग कार्यक्रम सम्पन्न

वागीश्वरी- जिल्ला आयुर्वेद केन्द्र भक्तपुरको आयोजनामा माघ १५ देखि २० सम्म ६ दिने विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन भयो। उक्त कार्यक्रममा सार्वजनिक विद्यालयका तर्फबाट वागीश्वरी मा.वि. तथा संस्थागत विद्यालयका तर्फ बाट मनकामना सेकेन्डरी स्कूलले सहभागिता जनाएका थिए। प्रत्येक विद्यालयबाट ६ र ६ विद्यार्थीहरूले सहभागिता जनाएका थिए भने २/२ विषय शिक्षकहरूको पनि सहभागिता थियो।

कार्यक्रममा जिल्ला आयुर्वेद केन्द्र, ललितपुरका जानुका भट्टराई प्रमुख योग प्रशिक्षकका रूपमा रहनुभएको थियो भने आयुर्वेद केन्द्र भक्तपुरका डा. नरेन्द्र गिरी, श्याम रायमाझीलगायतले आयुर्वेद शिक्षाको महत्त्व,

जडीबुटीहरूको उपयोगिता बारेमा सैद्धान्तिक कक्षाहरू लिनुभएको थियो।
६ दिनसम्म सञ्चालन भएको उक्त कार्यक्रम माघ २० गते सम्पन्न भएको थियो। समापन समारोहमा कार्यक्रममा

सहभागी विद्यार्थी, विषय शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको प्रतिक्रिया लिइएको थियो भने आगामी दिनहरूमा आफ्नो दैनिक जीवनशैलीमा योग तथा आयुर्वेदलाई जोड दिने सन्देश सहित कार्यक्रमको समापन भएको थियो।
बाँकी पृष्ठ ६ मा

-प्रनिता अधिकारी

वागीश्वरी कलेजमा अध्ययनरत स्नातक तहका सामाजिक कार्य दोस्रो वर्षका विद्यार्थीहरूले चार दिने ग्रामीण शिविर भ्रमणको अनुभव आदानप्रदान (सेयरिङ्ग एण्ड कियरिङ्ग) कार्यक्रम कलेज सभामा भएको थियो।
उक्त कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि कलेजका प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठले शिविरि बारे आ-आफ्नो अनुभव आदानप्रदान हुनु भनेको सकारात्मक र प्रशंसनीय रहेको बताउनुभयो। कार्यक्रममा उपस्थित सामाजिककार्यका शिक्षक मङ्गलेश्वर ध्वजले हरेक

वर्ष फरक फरक ठाँउमा शिविर गर्दै आएको र सो शिविर अन्तर्गत होम स्टे र गुरुङ्ग समुदायको अनुभव र अनुसन्धान गरिएको बताउनुभयो।
साथसाथै कार्यक्रममा सामाजिककार्यका शिक्षिका अविना श्रेष्ठ, शिक्षक सुन्दर ग्वाछा पनि उपस्थित हुनुभएको थियो।
कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूको पाँचवटा समूहले आफ्ना कार्य र अनुभवहरू पावर प्वाइन्ट मार्फत प्रस्तुत गरेका थिए।
बाँकी पृष्ठ ६ मा

विज्ञान शैक्षिक सामग्री प्रदर्शनी

- काजल थापा

वागीश्वरी - वागीश्वरी माध्यमिक विद्यालयको वार्षिक शैक्षिक अतिरिक्त कार्यतालिकाअनुसार माघ २० गते तुमचो ब्लकमा वेस्ट टु बेस्ट थिम (Waste to Best Theme) मा आधारित आधारभूत तह विद्यालयस्तरीय आन्तरिक विज्ञान शैक्षिक सामग्री प्रदर्शनी सम्पन्न भयो।
बाँकी पृष्ठ ६ मा

बीएसडब्लु दोस्रो वर्षको क्याम्पको भित्ति पत्रिका प्रकाशन

-प्रनिता अधिकारी

भक्तपुर - बीएसडब्लु दोस्रो वर्षको विद्यार्थीहरूद्वारा वागीश्वरी कलेजको सूचना पाटीमा माघ १९ गते भित्ति पत्रिका प्रकाशित गरिएको छ ।

विद्यार्थीहरूले क्याम्पका गतिविधिलाई प्रस्तुत गर्न भित्ति पत्रिका प्रकाशन गर्दै आएको शिक्षक मङ्गलेश्वर धवजुले बताउनुभयो । एउटा तस्वीरले हजारौं कुरा बताउने भएकोले यो भित्ति पत्रिका प्रकाशन गरिएको बीएसडब्लु दोस्रो वर्षको छात्रा भावना भडेलले बताइ ।

उक्त भित्ति पत्रिकामा विद्यार्थीहरूको तीन दिन चार रात शिविरको दिनचर्याको तालिका विस्तृतरूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । साथसाथै विद्यार्थीहरूले गुरुङ

समुदायमा भिजेका विभिन्न कार्यका तस्वीरहरू पत्रकामा पनि राखिएका छन् ।

पत्रिकामा पत्रिकामा सामाजिक कार्यको व्यावहारिक अनुभवको सम्पादकीय पनि टाँसिएको छ ।

कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न

- कृपा प्रजापति

वागीश्वरी कलेजमा मानविकीसङ्काय अन्तर्गत प्रध्यापन गर्ने शिक्षक/शिक्षिका माफ्र माघ २७ गते शनिवार अनुभव आदानप्रदानात्मक कार्यशाला सम्पन्न भएको छ । सामाजिक रूपान्तरणमा प्राजिक लेखन विषयमा उक्त स्यरिड र कार्यशाला कार्यक्रममा वागीश्वरी कलेज मानविकी सङ्कायका विभागीय प्रमुख राजन फेलु र शिक्षिका अविना श्रेष्ठले अनुभव आदानप्रदान गर्नु भएको

राजन फेलु र अविना श्रेष्ठले जनभावना क्याम्पस, चापागाउँ ललितपुरमा सोही विषयमा पाचौंदिने तालिम लिनुभएको थियो उक्त तालिममा आफुहरूले सिकेको र गरेको अनुभव वागीश्वरीको मानविकीका इन्चार्जहरूबीच राख्नु

भएको थियो ।

गरेर सिके सिद्धान्तलाई अँगाल्दै भोगाइबाट सिकने सिकाइलाई प्राथमिकतामा राखी प्रयोगात्मक अनुसन्धानलाई कसरी प्रभावकारी बनाउने भन्ने विषयमा कार्यशालामा प्रस्तुत गरिएको थियो । पावर प्वाइन्टबाट प्रस्तुत गरेको यस कार्यशाला कार्यक्रममा वागीश्वरी कलेजका प्रध्यापनाध्यापक धनकुमार श्रेष्ठले वर्तमान समयमा नेपालमै मानविकी सङ्कायका विद्यार्थी घट्टै गएको र यो विषयमा कार्यमूलक अनुसन्धानको आवश्यक रहेको जानकारी दिनुभयो । साथै कार्यशालामा अनुसन्धानलाई अनुसन्धानको औपचारिकतामा मात्र सिमित नराखी सामाजिक रूपान्तरणमुख हुनुपर्नेमा जोडिदिनु भयो ।

रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न

- गौरव लामिछाने

भक्तपुर - नेपाल मजदुर किसान पार्टीको ४९औं स्थापना दिवसको अवसरमा नेपाल क्रान्तिकारी युवा सङ्घ चाँगुनारायण नगरपालिका वडा नं. ८ सुडाल समितिको आयोजना तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी भक्तपुर रक्तसञ्चार सेवा र सुडाल उपशाखाको प्राविधिक सहयोगमा चाँगुनारायण नगरपालिका वडा नं. ८ स्थित रातोपाटीमा 'खुला रक्तदान कार्यक्रम' माघ २९ बिहान १०:०० बजे सम्पन्न भएको छ ।

उक्त कार्यक्रममा २३ जना पुरुष

स्वयम्सेवक रक्तदाता महानुभावहरूले रक्तदान गर्नुभएको थियो ।

भक्तपुर जिल्लामा कोभिड-१९

विरुद्धको खोप लगाउनेको

सङ्ख्या उच्च

- गौरव लामिछाने

भक्तपुर - भक्तपुर जिल्लामा कोभिड-१९ विरुद्धको प्राथमिक मात्राको खोप २०७९ माघ ३ गतेसम्ममा तीन लाख अठ्ठाईस हजार पाँच सय पाँच जना पुगेको भक्तपुर स्वास्थ्य कार्यलयका प्रमुख कृष्णबहादुर मिजारले जानकारी दिनु भएको छ । यो भक्तपुरको जनसङ्ख्याको ७६ प्रतिशत रहेको छ ।

भक्तपुर जिल्लाका चारवटा नगरपालिकाहरू चाँगुनारायण, भक्तपुर, मध्यपुरथिमि र सूर्यविनायकमा पहिलो मात्रा, दोस्रो मात्रा र पहिलो अतिरिक्त मात्राको खोपहरू लगाउने कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् । तथा तेस्रो अतिरिक्त मात्राको खोपहरू चाँगुनारायण र भक्तपुर

नगरपालिकाले सञ्चालन गरिरहेको भक्तपुर स्वास्थ्य कार्यलयका प्रमुख मिजारले बताउनुभयो ।

भक्तपुर जिल्लामा कुल जनसङ्ख्याको ७८.५ प्रतिशतले पहिलो मात्राको खोप लगाएका छन् । दोस्रो मात्राको खोप

लगाउनेको सङ्ख्या ७५.८ प्रतिशत रहेको छ ।

त्यस्तै पहिलो अतिरिक्त मात्रा (बुस्टर डोज) लगाउनेको सङ्ख्या १८.७ प्रतिशत र दोस्रो अतिरिक्त मात्रा लगाउनेको सङ्ख्या ०.३ प्रतिशत रहेको जनाइएको छ ।

भक्तपुरमा तीन जना कुष्ठरोगी

- गौरव लामिछाने

भक्तपुर - भक्तपुरमा तीन जना कुष्ठरोगी रहेको पाइएको छ ।

७० औं विश्व कुष्ठरोग दिवसका अवसरमा जिल्ला

स्वास्थ्य कार्यलयले आइतबार गरेको अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा सो जानकारी दिइएको हो ।

कार्यालयका प्रमुख कृष्ण मिजारले भक्तपुरलाई कुष्ठरोगविहीन जिल्ला बनाउने प्रयास भइरहेको बताए ।

सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी सङ्ख्या बढ्दो

काठमाडौं - विगत पाँच वर्षमा सामुदायिक विद्यालयमा ० दशमलब ६ प्रतिशतले विद्यार्थी संख्या बढेको छ । काठमाडौं विश्वविद्यालयले गरेको सर्वेक्षणले यो तथ्य फेला पारेको हो । विश्वविद्यालयले गरेको "नेपाल जनमत सर्वेक्षण रिपोर्ट २०२०" मा संस्थागत विद्यालयको तुलनामा सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या बढेको पाइएको उल्लेख छ ।

हालै विश्वविद्यालयले सार्वजनिक गरेको तथ्यांक अनुसार विगत पाँच वर्ष (सन् २०१८, २०२० र २०२२) को तथ्यले सामुदायिक विद्यालयमा ०.६ प्रतिशतले विद्यार्थी बढेको र संस्थागत विद्यालयमा ०.१ प्रतिशतले विद्यार्थी घटेको छ । तथ्यांक अनुसार सन् २०१८ मा सामुदायिक विद्यालयमा ५६.६ प्रतिशत विद्यार्थी पढ्थे भने सन् २०२२ मा सो संख्यामा वृद्धि भई ५७.२ प्रतिशत पुगेको छ । सन् २०२० मा भने सामुदायिक विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थी संख्या घटेको थियो । सो समयमा ५५.३ प्रतिशत विद्यार्थी मात्र सामुदायिक विद्यालय पढ्थे ।

संस्थागत विद्यालय पढ्ने विद्यार्थी भने घट्दै गइरहेको पाइएको छ । विश्वविद्यालयले सन् २०१८ मा गरेको सर्वेक्षणमा संस्थागत विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थीको संख्या ३५.७ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२० मा सो संख्या बढी ३६.८ पुगेको र सन् २०२२ को सर्वेक्षणले भने ३५.६ प्रतिशत विद्यार्थी मात्र संस्थागतमा पढ्ने गरेको पाइएको छ ।

विश्वविद्यालयले ४ हजार

२ सय ६८ जनालाई 'तपाईंको परिवारमा सरकारी/संस्थागत विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका कुनै बालबालिका छन् ?' भन्ने प्रश्नका आधारमा उक्त सर्वेक्षण नतिजा निकालेको हो । सर्वेक्षणले कर्णाली प्रदेशका ८०.१ प्रतिशत विद्यार्थी, गाउँपालिकाका ७६.३ प्रतिशत विद्यार्थी र हिमाली क्षेत्रका ८७.७ प्रतिशत विद्यार्थी सामुदायिक स्कूलमा र बागमती प्रदेशका ५४.३ प्रतिशत विद्यार्थी

र नगरपालिकाका ४५.३ प्रतिशत विद्यार्थीमात्र संस्थागत विद्यालयमा पढ्ने गरेको समेत फेला पारेको छ ।

प्रदेशगत रूपमा प्रदेश नं. १ का सामुदायिक विद्यालयमा पढ्ने ५१.६, मधेश प्रदेशमा ५०.४, बागमती प्रदेशमा ४२.२, गण्डकीमा ५६.५, लुम्बिनीमा ६७.३, कर्णालीमा ८०.१ र सुदूरपश्चिममा ६९.३ र संस्थागत विद्यालयमा प्रदेश नं. १ मा ४४.९, मधेश प्रदेशमा ३७.६, बागमती प्रदेशमा ५४.३, गण्डकी प्रदेशमा ३८.७, लुम्बिनी प्रदेशमा २५.५, कर्णाली प्रदेशमा १३.७ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा २०.८ प्रतिशत विद्यार्थी रहेका छन् ।

सामुदायिक विद्यालयमा

विद्यार्थी बढ्नुका कारणमा सामुदायिक विद्यालयले गरेको भौतिक प्रगति, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिले लिएको अपनत्वका साथै बढेको गुणस्तरबाट अभिभावक प्रभावित भएको कीर्तिपुरस्थित मंगल माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक लोकलाल महर्जनले बताए । उनले निजी विद्यालयहरूले विभिन्न बहानामा अभिभावकहरूबाट शल्क लिएका कारण पनि संस्थागत

विद्यालयमा आर्कषण पहिलाजस्तो नभएको बताए । संस्थागत विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थी घट्नुमा विश्वभर महामारीको रूपमा फैलिएको कोभिड मुख्य कारण र सरकारको निजी विद्यालयप्रतिको नकारात्मक धारणा दोस्रो कारण रहेको प्याब्सनका केन्द्रिय वरिष्ठ उपाध्यक्ष दीपिका रिमाल थापाले बताइन् ।

'कोरोनापछि स्कूलको संख्या नै घट्यो, कति विद्यालयहरू किनबेच भए, कति चल्लै सकेनन्, कति त सरकारी स्कूलमै पनि मर्ज भए । यसका साथै सरकारले निजी विद्यालयप्रति राखेको बक्रदृष्टिले पनि यसको असर निजी विद्यालयमा परेको हो ।'

- इन्दुखबरडट.कमबाट

मैले चिनेको हरि दाइ

तुल्सीराम प्रजापति

हरिदाइ अर्थात हरिप्रसाद दाहालको जन्म वि.स. २०१९ माघ १६ गते बुबा तुल्सीप्रसाद दाहाल र आमा कमलामाई दाहालको कोखबाट भएको हो। साविक ठेगाना भक्तपुर जिल्ला नाला गा.वि.स. वडा नं ४ भए पनि हाल उहाँ भक्तपुर जिल्ला भक्तपुर नगरपालिका वडा नं. ४, मूलढोकामा घर निर्माण गरी बसिराख्नुभएको छ। वागीश्वरी मा.वि.मा सेवा प्रवेश गर्नु अगाडि वहाँले एक वर्ष जति ज्यालादारीमा हुलाक सेवाको पनि अनुभव लिइसक्नु भएको थियो। परिवारको एकलो कमाइले परिवार पाल्नुपर्ने एवं हुलाकको कामबाट परिवार पाल्ने सहज अवस्था नभएपछि उहाँले भक्तपुरको ईटा भद्रामा ज्याला मजदुरीसमेत गर्नुभएको थियो। त्यसपछि यस विद्यालयमा प्रवेश गरी हालसम्म इमानदारीका साथ आफ्नो कर्तव्य निभाइरहनु भएको छ।

हरिदाइले वि.सं. २०५४ मंसिर ४ गते वागीश्वरी मा.वि.मा कार्यालय सहयोगी पदमा सेवा प्रवेश गरी मिति २०७९ माघ १६ गते सेवाबाट अवकाश लिनुभयो। यसर्थ, उहाँले यस विद्यालयमा जीवनको उर्जाशील समय २५ वर्ष २ महिना १२ दिन सेवा गर्नुभयो। यस विद्यालयको नियमानुसार २५ वर्ष निरन्तर काम गरिसकेका शिक्षक कर्मचारीहरूलाई दीर्घ सेवाबाट सम्मान गर्ने भएकोले विद्यालयको आगामी ६४ औं वार्षिकोत्सव कार्यक्रममा उहाँलाई पनि सम्मान गरिदिनुहुन म यसै सभाबाट अनुरोध गर्दछु। एउटा संस्थामा चित्त नबुझी अर्को संस्था प्रवेश गर्ने, फेरि अर्कोबाट अर्को सेवामा प्रवेश गरी जागिर खाने प्रवृत्ति भएको वर्तमान समयमा २५ वर्ष भन्दा बढी एउटै संस्थामा सन्तुष्टिका साथ निजी स्रोतमा काम गर्नु भनेको निश्चय पनि यस विद्यालयको सफलता र गौरवको विषय हो।

हरि दाइसंग मैले २०६१ सालदेखि सँगै काम गर्ने अवसर पाएँ। रात्री सुरक्षापछि बिहानी कक्षाका लागि कक्षा

कोठै हरू खोल्ने, बत्ती बाल्ने, गेट खोल्ने, विहानको चिया पकाउने, शिफ्ट कहिरूलाई खाना बनाई खुवाउने, फेरि दिउँसो

उपस्थित भई २४ सै घण्टा जसो विद्यालयमा सेवा गरिरहनु हुन्छ। एक हिसाबले उहाँ पहिलो घर विद्यालयलाई

महत्वका साथ सबैलाई सहयोग गर्नुहुन्छ। उहाँले विद्यार्थीहरूलाई आफ्नो क्षमताअनुसार सम्झाइ बुझाइ गरी

पेशालाई सौखको रूपमा लिनुहुन्छ। आफूले सकेको कामलाई कहिल्यै बहाना बनाउएर छल्नु हुन्न। 'सक्दिन नाई' भन्नुहुन्छ। हरि दाइबाट हामीले सिक्नुपर्ने धेरै कुराहरू मैले देखेको छु। उहाँसंग एउटा असल कर्मचारीमा हुनुपर्ने सबै गुणहरू रहेका छन्।

शिफ्ट कहिरूको खाजाको लागि किनमेल गरी खाजा बनाएर खुवाउने, बैठक भएको दिनमा बैठक खाजा तयारी र बेलुकी चिया बनाइदिने, सरसफाई गर्ने अनि फेरी रात्री विद्यालयको सुरक्षा पहरा दिने। हो यी सबै काम गर्ने मैले देखेको हरि दाइ उहाँ नै हुनुहुन्छ। यस हिसाबले उहाँले भ्रण्डै ३/४ जनाको काम एकलै भ्याउनुहुन्छ। पेशालाई सौखको रूपमा लिनुहुन्छ। आफूले सकेको कामलाई कहिल्यै बहाना बनाउएर छल्नु हुन्न। 'सक्दिन नाई' भन्नुहुन्छ। हरि दाइबाट हामीले सिक्नुपर्ने धेरै कुराहरू मैले देखेको छु। उहाँसंग एउटा असल कर्मचारीमा हुनुपर्ने सबै गुणहरू रहेका छन्। उहाँ नियमित विद्यालय आउनुहुन्छ। सकेसम्म विदा लिनुहुन्छ। वर्षमा ३६५ दिन नै

सम्भन्नुहुन्छ अनि दोस्रो घर आफ्नो परिवारको घरलाई सम्भन्नुहुन्छ। आफ्नो प्रतिकूल स्वास्थ्य अवस्थाको कारण २४ घण्टा जसो सेवालार्थ आंशिक रूपमा विश्राम गरी उहाँले मिति २०७५ श्रावण ०७ गतेबाट हालसम्म निरन्तर रात्रीकालीन सुरक्षागार्ड (बेलुकी ६ बजेदेखि बिहान ९ बजेसम्म) को सेवामा खटिरहनुभयो। उहाँ आफूलाई जिम्मा दिएको काम सम्पन्न गरेरै छोड्नुहुन्छ। काम कहिल्यै अधुरै छोड्नुहुन्न। काम लाग्ने हरेक सामानहरू जतनकासाथ राख्नुहुन्छ र भनेको समयमा तुरुन्तै ल्याइहाल्नुहुन्छ।

हरिदाइ श्रमलाई माया गर्नुहुन्छ। यो मेरो काम, त्यो तिम्रो काम भनेर कहिल्यै काममा भेद राख्नुहुन्न। सबै काममा सक्रिय रूपमा सहभागी भई उतिकै

अनुशासनमा राख्न मद्दत गर्नुहुन्छ। शिक्षादीक्षाको अभावमा आफूले जीवनमा भोगेका कठिन संघर्षका दिनहरूको बारेमा विद्यार्थीहरूलाई सुनाउनुहुन्छ। शिक्षकहरूले कक्षाभित्र विद्यार्थीहरूलाई किताव पढाउनुहुन्छ भने हरिदाइ कक्षा बाहिर विद्यार्थीहरूलाई व्यवहारिक ज्ञान सिकाउनुहुन्छ। उहाँले विद्यालयलाई आपत विपतको समयमा कहिल्यै साथ छोड्नु भएन। २०७२ सालको महाभूकम्पको समयमा होस् या २०६३/०६४ सालतिर यस विद्यालयमा विद्यार्थीहरूले गरेका नियोजित आन्दोलनमा होस् या कोरोना महामारीको समयमा किन नहोस् हरसमय विपतको घडिमा पहिलो पङ्क्तिमा बसेर काम गर्दै

आइरहनुभएको छ। हरि दाइ, वागीश्वरीका लागि एक समर्पित सिपाही हुनुहुन्छ। कर्म गरी फलको आशा नगर्ने कर्मवीर हुनुहुन्छ। उहाँको सेवालार्थ पैसासंग दाँज्न सकिन्न। मैले नजिकसंग चिनेको आधारमा आजकोवागीश्वरी यस अवस्थासम्म आइपुग्नुमा उहाँको सेवा योगदान अतुलनीय छ किनकि उहाँ वागीश्वरी परिवारको एक अमूल्य निधि हुनुहुन्छ। धेरै पहिले हरिदाइसंगको भलाकुसारीमा, मैले यो हाम्रो स्कूल भनेको त घर पछिको दोस्रो घर हो भन्दै गर्दा उहाँले होइन यो त हाम्रो पहिलो घर हो, जहाँ धेरै विद्यार्थीहरूको भविष्य बन्छ। त्यसैले, यसको राम्रै सेवा गर्नुपर्छ। अर्को घर त दोस्रो हो, जहाँ हामी खान र सुत्न मात्र जान्छौं। उहाँले भन्नुभएको यो कुराले यो विचारले विद्यालयप्रतिको उहाँको माया कति छ भन्ने कुरा हामीलाई सोच्न बाध्य बनाएको छ। अवरिल बग्ने इन्द्रावती बगे जस्तै हरिदाइ आफ्नो पारिवारिक मायाप्रेमलाई किनारा गर्दै निरन्तर विद्यालयको उन्नति अनि प्रगतिको निमित्त बगिरहेका छन्।

हरिदाइको इमानदारी कर्तव्यनिष्ठाबाट प्रभावित भएर काम गरेको दुई वर्षमै विद्यालयले निजीस्रोतमा वि.सं. २०५६ बैशाख १ गते स्थायी नियुक्ति गरी कर्मचारी सञ्चयकोषको व्यवस्था समेत गरिदिएको छ। हाल उहाँ नेपाल सरकारको विद्यालय सहयोगी दरबन्दीमा हुनुहुन्छ। हरिदाइको सेवा अवकाशपछि पक्कै पनि उहाँको अभाव हामीलाई खट्कीरहनेछ। उहाँले देखाएको बाटोमा हिँडेर हामीले विद्यालयको सेवा गर्न सक्थौं भन्ने मात्रै उहाँलाई हामीले सम्मान गरेको ठहरिनेछ।

वागीश्वरीको प्रगतिको निमित्त अथक प्रयत्नरत हरि दाइलाई सलाम छ। हरि दाइको अवकाश पछिको बाँकी जीवन समाजसेवामा समर्पित होस् र उहाँको सुस्वास्थ्य एवम् दीर्घायुको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु। धन्यवाद।

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

२०७९ माघ १५ गतेदेखि १७ गतेसम्म सञ्चालित चाँगुनारायण नगरपालिकास्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिताका विभिन्न खेलहरूमा ७ स्वर्ण पदक, ४ रजत पदक र ६ कांस्य पदकसहित चाँगुनारायण नगरपालिकामा दोस्रो स्थान हासिल गर्न सफल यस पारिजात विद्याकुञ्ज विद्यालयका सम्पूर्ण खेलाडी भाइबहिनीहरू, खेल प्रशिक्षक, विद्यालय परिवार, अभिभावक तथा समस्त शुभचिन्तक महानुभावहरूलाई हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

बिक्रम थापा

प्रिन्सिपल

पारिजात विद्याकुञ्ज स्कूल

चाँगुनारायण - ८, रातोपाटी, भक्तपुर

सम्पर्क नं: ९८५१०७३६८१

हरि दाइलाई शुभकामना !

निश्चल छुकाँ
कक्षा १० (ए)

कक्षाको समय सुरु भयो र सकियो
भनी सङ्केत दिने श्री हरि दाइ ॥
२५ वर्षसम्म लगातार सधैं सेवा गरी
आज भइरहेको छ उहाँको विदाई ॥

विद्यालयको सरसफाई र सुरक्षामा
छ उहाँको ठूलो योगदान ॥
यिनै गुणका कारण गर्छन्
सबैले उहाँको सम्मान ॥

राति मात्र नभई प्रशासनका विभिन्न
काममा सहयोग पुऱ्याउनुहुन्थ्यो ।
चाहे जे होस् जस्तो होस् उहाँ
सधैं आफ्नो कर्तव्य निभाई रहनुहुन्थ्यो ।

यस्ता हरि दाइप्रति
हामी सबैको छ मंगलमय शुभकामना !
उहाँको बाँकी जिन्दगीको लागि धेरै धेरै शुभकामना ॥

‘जसले आफ्नो मण्डलीलाई छोडेर परवर्गको आश्रय लिन्छ, त्यो आफैँ मेटिएर जान्छ।’ □ चाणक्य

सम्पादकीय

उद्यमी उत्पादनमा यूजीसीको प्रयास सहानीय

युवा बेरोजगार देशको टडकारो समस्या रहँदै आएको धेरै वर्ष भयो। त्यसमाथि शिक्षित युवा बेरोजगार थप जटिल समस्याको रूपमा देखा परेको पनि धेरै वर्ष भयो। साथमा अनेक विषयका उच्च शैक्षिक योग्यता भएर पनि बेरोजगार भएर यताउता भौतारिरहेको युवा जनशक्तिको दुरावस्थाले उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने भावनामै हास आएको छ। देशका कलेजहरूमा बसेरिन विद्यार्थी सङ्ख्या घट्दै गएको पाइन्छ। यो देशको लागि चिन्ताको विषय हो।

यो स्थिति उत्पन्न हुनुमा धेरै पक्ष जिम्मेवार देखिन्छ। विश्वविद्यालयीय पाठ्यक्रम व्यवहारिकभन्दा पनि सैद्धान्तिकमा बढी जोड दिँदा उत्पादित जनशक्तिमा व्यावहारिक ज्ञानको अभाव देखिएको छ। शिक्षा र श्रमको दुरी बढ्दै गएको छ। उच्च शैक्षिक योग्यता हासिल गरेपछि श्रमलाई तुच्छ रूपमा हेर्ने गलत परम्परा समाजमा बसेको छ। यसले पनि शिक्षित बेरोजगारी समस्या थप मलजल गरेको छ।

देशमा उच्च शिक्षाको शैक्षिक क्यालेण्डर सही ढङ्गले कार्यान्वयन नहुँदा २ वर्षको कोर्स ४ वर्षसम्म लम्बिएकाले पनि विद्यार्थीहरूमा पढ्ने जाँगर घट्दै गएको हो कि भनी सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ। शिक्षित वा साक्षर युवा बेरोजगार जनशक्तिको गन्तव्य वैदेशिक रोजगार भएको छ। युवा जनशक्ति दिनहुँ विदेश पलायन भइरहँदा देश युवाविहीन स्थितिमा पुगेको छ।

कुल जनसङ्ख्याको ४० प्रतिशत स्थान ओगट्ने युवा जनशक्तिमध्ये दुई तिहाइ युवा विदेश पलायन हुनु निश्चय पनि देशको लागि सुखद विषय होइन। यसले उनीहरूमा दास मानसिकता विकास भएको देखिन्छ। युवाहरू प्रष्ट भन्दै छन् - ‘भोको पेटले देशभक्ति जाग्दैन। जहाँ रोजगार पाइन्छ त्यही जाने हो। जे काम पाइन्छ त्यही गर्ने हो।’

युवालाई देशमै रोजगारी दिने विषयमा सरकारले उच्च प्राथमिकता राखेमा त्यो असम्भव पनि छैन। विदेशतिर भासिएका युवाहरू पनि देशमै काम पाएको भए स्वदेशमै फर्कने चाहना पनि सकारात्मक रूपमा देखिएको छ।

अहिले उच्च शिक्षा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई देशमै टिकाउन विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट युवा उद्यमशीलताको कार्यक्रम अगाडि ल्याइएको छ।

र. पाँच लाखदेखि चालीस लाखसम्मको बीउँपूजीमा उद्यमको लागि कलेजहरूलाई आह्वान गरिएको छ। सो आह्वान अनुसार वागीश्वरी कलेजले पनि आफ्नो चाहना देखाएको छ भने देशभरबाट छानिएका १८ कलेजहरूको सूचीमा वागीश्वरी कलेज पनि परेको छ। वागीश्वरीले आफ्ना विद्यार्थीहरूलाई उद्यमशीलताको लागि आवश्यक बीउँपूजीसहित प्रस्ताव गरेको छ। कलेजबाट प्रस्तावित प्रस्ताव पारित भई कार्यान्वयन भएमा विद्यार्थीहरू विदेशमुखी वा जागिरमुखी नभई उद्यमशील भई अगाडि बढ्ने विश्वास गर्न सकिन्छ। ढिलै भएपनि सुरु हुन लागेको यो उद्यमशीलताको कार्यक्रम पूर्ण सफलताका साथ कार्यान्वयन होस् भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्नु सान्दर्भिक होला।

आमसञ्चार र पत्रकारिता किन पढ्ने ?

पूर्णभक्त दुवाल

अहिलेको युग धनको होइन, सूचनाको युग मानिन्छ। जोसँग महत्त्वपूर्ण तथा धेरै सूचना छ, ऊ नै शक्तिशाली मानिन्छ।

पैसाले पैसा तान्छ भन्ने सोच पुरातन सोच भइसकेको छ। प्राज्ञिक ज्ञान र शिक्षाले मानिस बुद्धिजीवी हुन्छ भन्ने सोच पुरानो हो। अहिलेको समाजमा जोसँग पैसा छ उसले थप पैसा कमाउन सक्छ भन्ने पनि छैन अनि धेरै पढेलेख्दैमा बुद्धिजीवी हुन्छ र समाजमा सम्मानका साथ जिउन सकिन्छ भन्ने पनि हुँदैन।

अहिले समाजमा पैसा भएका तर बुद्धि नभएका अनि धेरै पढेलेखेका तर पैसा र काम नभएका धेरै मानिस छन्। जसले गर्दा दुवैथरीका मानिस हीनताबोधमा बाँचिरहेका छन् र सरकारलाई गाली गर्दै बसेका छन्। यो सरकारले केही गरेन र राज्यले चिन्न सकेन भन्दै आत्मसन्तुष्टि लिएर बसेका छन्।

पैसा र ज्ञानको तालमेल मिलाउनका लागि आफूसँग सही सूचना हुनुपर्छ। सूचना लिन जान्नुपर्छ। सूचना खोतलन जान्नुपर्छ। सूचना भयो भने विश्लेषण गरेर आफू अनुकूल उपयोग गर्न सकिने हुन्छ।

ज्ञान र बुद्धि हुँदा अनि धेरै पढेलेख्दैमा सफल भईदैन। त्यो ज्ञान र बुद्धि अरुलाई हस्तान्तरण गर्न जानेन र अभिव्यक्त गर्न जानेन भने त्यसको केही अर्थ रहँदैन। आफूसँग भएको ज्ञान, बुद्धि, सीप र शिक्षालाई अभिव्यक्त गर्न जानेको खण्डमा मात्र आफूले आर्जन गरेको ज्ञानको अर्थ रहन्छ।

एउटा कथन नै छ, धेरै पढेर बहुलाएको भन्ने। आफूले जानेको ज्ञान अरुलाई बाँड्न नजान्दा र बुझाउन नसक्दा पढेलेखेका मानिसलाई यसरी नै गिल्ला गरेको पाइन्छ।

संसारका धनी मानिस होस् वा नामी मानिस, उनीहरू सफल हुनुको एउटा कारण सूचना प्राप्त गरी त्यो सूचनालाई सही ठाउँमा प्रयोग गर्न जानेकैले हो र धेरै पढेलेखेर त्यसको अभिव्यक्त गर्न जानेकैले हो।

सूचनाको खोजी गरी सूचनाको सही विश्लेषण गर्न जानेको खण्डमा र आफूले पढेको जानेको कुरा अभिव्यक्त गर्न जानेको खण्डमा मानिस सफल भइन्छ।

सूचना प्राप्त र विश्लेषण गर्न तथा अभिव्यक्त गर्न कहाँ र कसरी सिकने त ?

यसको एउटैमात्र सही

जवाफ हुन सक्छ, आमसञ्चार र पत्रकारिताको औपचारिक अध्ययन गर्ने।

आमसञ्चार तथा पत्रकारिता पढेको खण्डमा सूचना खोज्न र सूचनाको विश्लेषण गर्न जान्ने हुन्छ। अनि आफूसँग भएको ज्ञान र सीपलाई अभिव्यक्त गर्न सक्ने हुन्छ। यो दुवै सीपलाई आर्थिक उपाजर्जनमा प्रयोग गर्ने कि प्राज्ञिक क्षेत्रमा प्रयोग गर्ने भन्ने आफ्नो इच्छा र चाहनामा भरपर्छ।

धेरैलाई एउटा भ्रम के छ भने आमसञ्चार र पत्रकारिता भनेको पत्रकार बन्नका लागि मात्रै पढ्ने हो। यसमा आशिकमात्र सत्यता छ। आमसञ्चार तथा पत्रकारिता अध्ययनले पत्रकार बनाउने मात्र नभई अरु क्षेत्रमा प्रवेश गर्ने माध्यम पनि बनाउँछ। आमसञ्चार तथा पत्रकारिता पढेको मान्छेले सूचना प्राप्त गर्न जान्ने भएकोले त्यसलाई उपयोग गर्न जान्ने हुन्छ।

आमसञ्चार र पत्रकारिता अध्ययनले भविष्यमा कुनै पनि क्षेत्रमा स्वावलम्बी स्वरोजगार बनाउन सक्ने त भई नै हाल्यो, यसका साथमा अरु क्षेत्रमा पनि प्रवेश गर्न सक्ने हुन्छ। उद्यमी वा स्वरोजगार बन्न मन छैन अनि जागिर नै खाएर जीवन व्यतित गर्ने

आमसञ्चार र पत्रकारिता अध्ययनले भविष्यमा कुनै पनि क्षेत्रमा स्वावलम्बी स्वरोजगार बनाउन सक्ने त भई नै हाल्यो, यसका साथमा अरु क्षेत्रमा पनि प्रवेश गर्नसक्ने हुन्छ।

हो भने पनि सबै क्षेत्रमा सम्भावनाको ढोका आमसञ्चार तथा पत्रकारिता अध्ययनले खोलिदिन्छ।

आमसञ्चार तथा पत्रकारिता पढेपछि प्रत्यक्षरूपमा सञ्चारमाध्यममा नै काम गर्नुपर्छ भन्ने छैन। आमसञ्चार र पत्रकारिता पढेर पनि बैङ्क, अस्पताल, होटल, पर्यटन, सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्र अनि अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घसंस्थामा काम गर्न सकिने हुन्छ। आमसञ्चार र पत्रकारिता पढेका विद्यार्थीलाई त्यो क्षेत्रमा जागिर खाँदा पनि मिडिया तथा प्रचारप्रसारसँग नजिक भएर काम गर्नुपर्ने हुन्छ।

अहिलेको जमानामा हरेक सङ्घसंस्थाले प्रचार खोजेकै हुन्छ। प्रचार नखोज्ने संस्थाले पनि दुष्प्रचार हुनबाट जोगिन खोजेकै हुन्छ। अनि प्रचार गर्नका लागि र दुष्प्रचार हुनबाट जोगिनका लागि पत्रकारिता र आमसञ्चार पढेको जनशक्ति आवश्यक हुन्छ।

अहिले हरेकजसो बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा होस् वा तारे होटलमा र ठूलठूला अस्पतालहरूमा जनसम्पर्क अधिकारी, सूचना अधिकारी, सञ्चार अधिकृतलगायतका नामका पदहरू सृजना गरिएको हुन्छ। पब्लिक रिलेसन अफिसर, इन्फोर्मेशन अफिसर या कम्युनिकेसन अफिसरहरूको काम मिडियासँग नजिक भएर काम गर्नु हो। मिडियासँग नजिक भएर काम त्यसले मात्र गर्न सक्छ जसले

मिडिया अर्थात आमसञ्चार र पत्रकारिता पढेको हुन्छ। त्यो पदमा अरु नै विषय पढेको मान्छे पूर्ति गरिएको छ भने त्यो सफल हुँदैन र उसले अक्कल नपुग्ने गरी नक्कलमात्र गर्न जानेको हुन्छ।

हरेकजसो सङ्घसंस्था अहिले सामाजिक सञ्जालमा हुन्छ। अनि ती सङ्घसंस्थाले स्मार्क वा बुलेटिनको नाममा पत्रपत्रिका निकालेकै हुन्छ। यति नगरे पनि ब्रोसर त पक्कै बनाएको हुन्छ, वेबसाइट बनाएको हुन्छ। यी सबैका लागि कन्टेन्ट लेख्न जान्ने व्यक्ति भनेको पत्रकारिता र आमसञ्चार पढेको व्यक्ति नै हुन्छ। यसकारणले पत्रकारिता पढेको मान्छे सबैतिर आवश्यक हुन्छ।

पत्रकारिता तथा आमसञ्चार पढेपछि फोटोपत्रकारिता, डकुमेन्ट्री निर्माण, उद्घोषणा, विज्ञापनको क्षेत्र, अनुसन्धानजस्ता छुट्टाछुट्टै विधामा जान सकिने पनि हुन्छ। यसरी पत्रकारिता र आमसञ्चार अध्ययनले काम रोजगारीका धेरै ढोकाहरू खुल्छन्।

विभिन्न उद्योग, व्यावसायिक फर्म, बैङ्क तथा वित्तीय संस्था, चलचित्र निर्माण कम्पनी, सङ्घसंस्था आदिमा जनसम्पर्क अधिकृत, सञ्चार

पढाउन सकिने कुरा पनि होइन र कसैले डिग्री हासिल गर्दैमा पढाउन सक्ने पनि होइन। त्यसर्थ, पढाउने शिक्षक आमसञ्चार तथा पत्रकारितामा डिग्री हासिल गरेको र पत्रकारिता क्षेत्रमा अनुभव प्राप्त गरेको हुनुपर्दछ। अहिले विभिन्न कलेजहरूले नातावाद, कृपावाद र सिफारिसका आधारमा शिक्षक नियुक्ति गर्ने गरेका कारण पढ्ने विद्यार्थी र अभिभावकले यो कुरामा हेक्का राख्नुपर्दछ। स्नातकोत्तर नसकेकालाई पढाउन लगाउने, पत्रकार भएकै आधारमा पढाउन दिने प्रवृत्ति हावी छ। त्यस्तै २ वर्षमात्र स्नातकोत्तर तहमा अध्ययन गरेकाले पनि पढाइरहेको पाउन सकिन्छ। २ वर्षमात्र पढेकाले पढाउन नसक्ने भन्ने त हुन्न तर पढेको कोर्स र पढाउने कोर्समा धेरै नै अन्तर भएकोले समस्या उत्पन्न हुने हुन्छ।

पछिल्लो समय पत्रकारिताका विषय विशिष्टीकृत रूपमा पढाइ हुन थालेका छन्। रेडियो, टेलिभिजन, फोटोग्राफीजस्ता विषय विशेष महत्त्वका साथ पढाउन थालिएको छ।

पत्रकारिता तथा आमसञ्चार पढेको खण्डमा र काम सिकिहालेको खण्डमा तत्काल साइड जब गरेर पनि पढ्न सकिन्छ

जुन अरु विषय पढ्दा गा-हो हुन्छ। पत्रकारिता पढेको विद्यार्थीले पढ्दापढ्दै दिनको १ घण्टा रेडियो कार्यक्रम चलाएर आफ्नो खर्च निकाल्न सकिने हुन्छ। यसैगरी, युट्यूव, फेसबुक, टिकटकलगायतका सामाजिक सञ्जालबाट पनि मनिटाइज गरेर अध्ययन खर्चमात्र नभई जीविकोपार्जन गर्न सकिने हुन्छ। यति मात्र नभई विभिन्न सङ्घसंस्थाहरूको कन्टेन्ट राइटिङ्ग पनि गर्न सकिन्छ।

यसरी पत्रकारिता र आमसञ्चार अध्ययनले स्वरोजगार, वैकल्पिक रोजगार र उद्यमी बनाउने तथा नोकरीको सम्भावनाका साथै जाने बुझेको र अभिव्यक्त गर्न जान्ने व्यक्ति बनाउने भएकाले यसको अध्ययन र अध्यापन आवश्यक छ। यसको अध्ययनले तथ्य जाँच गर्न जानिने भएकोले फेसबुक, ट्वीटर, युट्यूवलगायतका सामाजिक सञ्जालमा आउने मिथ्या सूचनाबाट पीडित भईदैन।

कसैले सामाजिक सञ्जाल वा सोसियल मिडिया र आमसञ्चारका माध्यममार्फत गलत कपोलकल्पित तथा तथ्यहीन समाचार प्रेषण गरेर दिग्भ्रमित पार्न खोजेमा चरित्रहत्या गर्न खोजेमा दुष्प्रचार गरेमा त्यसको उपचार कसरी गर्ने भन्ने ज्ञान पनि आमसञ्चार र पत्रकारिता अध्ययनले सिकाउने हुन्छ।

बालबालिकाको कलेजो सिध्याउने दिवाखाजा

डा. अरुणा उप्रेती

शिक्षा मन्त्रालयले धूमधामसँग प्रचारप्रसार गर्छ-हामीले विद्यार्थीलाई छ कक्षासम्म दिवाखाजा दिएका छौं, सरकारी विद्यालयमा। यसले गर्दा विद्यार्थी भोकै बस्नु पर्दैन। उनीहरूको पोषणको अवस्था राम्रो हुन्छ।

१५ रूपैयाँ दिवाखाजाका लागि प्रत्येक विद्यार्थीका नाममा पैसा दिएर सरकारले गर्व गर्दा बस्न थियो कि अहिलेकै १५ रूपैयाँले आधा कप चिया मात्र आउँछ। आधा कप चिया दिवा खाजा दिएर पोषण राम्रो भयो भने स्वास्थ्य, शिक्षामन्त्री र त्यस मन्त्रालयका कर्मचारीको वैज्ञानिक अनुसन्धान गरेरै भनेका होलान्। म नतमस्तक छु। तर शिक्षा मन्त्रालयका कन कर्मचारी, मन्त्री, सचिवका छोराछोरी, नातिनातिना, भतिजाभतिजी, भदैभदाहाले १५ रूपैयाँमा दिवाखाजा खान्छन् होला? यो प्रश्न मैले विभिन्न ठाउँमा गरेकी छु। कतैबाट उत्तर आएको छैन।

केही दिनअघि मलाई भक्तपुरको एक किताब प्रदर्शनीमा स्वास्थ्य र भोजनबारे बोल्न आग्रह गरिएको थियो। त्यहाँ मैले कसरी हाम्रो भोजनले शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्यमा असर पर्छ भनेर वैज्ञानिकले गरेका अनुसन्धानबारे बोलेकी थिए। साथै मैले नेपाली बालबालिकामा हुने कुपोषण र त्यसका कारणबारे पनि छलफल गरेकी थिए।

त्यहाँ मैले कसरी पत्र खानाले

बालबालिकाको हाड, मुटु, मस्तिष्कलाई खराब गर्छ र भविष्यमा अनेक समस्या गराएर देश विकासमा अवरोध गर्छ भनेकी थिए। त्यहीबेला मैले सरकारले धाक लगाएर हामीले स्कूलका विद्यार्थीलाई दिवाखाजा दिने भनेर स्कूलमा प्रतिविद्यार्थी १५ रूपैयाँ दिएको छ तर स्कूलका शिक्षकले के दिन्छन् भनेर अनुगमन छैन पनि भनेकी थिए।

त्यो १५ रूपैयाँले केही नआउने हुनाले स्कूल व्यवस्थापनले पत्र खाना बिस्कट दिन्छ र बच्चालाई बिरामी बनाउँछ। पत्र खानामा भएको दुसिले बच्चाको कलेजो नष्ट पार्छ र वयस्क नहुँदै कति मर्छन्, कति बिरामी पर्छन्, कति मधुमेह र कति उच्च रक्तचापको सिकार बन्छन् अनि स्वास्थ्य मन्त्रालयले उनीहरूको उपचारमा धेरै खर्च गर्छ भन्ने बताए।

यस विषयमा केहीबेरको छलफलपछि भक्तपुरको एक स्कूलका शिक्षकले भने- तपाईंको कुरा सुनेर म त अपराधी हुँ जस्तो लाग्यो। म पनि मेरो सरकारी स्कूलमा बच्चालाई कहिले बिस्कट, कहिले चाउचाउ दिन्छु। सरकारले १५ रूपैयाँ त दिन्छ तर खाना पकाउने भाँडा, मान्छे केहीका लागि पनि पैसा दिदैन।

स्कूलसँग मान्छे राख्ने पैसा छैन अनि विवश भएर हामीले बजारबाट १५ रूपैयाँमा विद्यार्थीलाई दिने खाजा त चाउचाउको पोको नै हो। त्यो खराब वस्तु हो। यसले स्वास्थ्यमा हानि पुर्याउँछ भन्ने त थाहा थियो। तर मुटु, कलेजो, मस्तिष्कमा दीर्घकालीन असर पर्ने कुराचाहिँ अवगत थिएन। लौ न मैले भोलिदेखि के गर्ने होला?

संवेदनशील शिक्षक भएको हुनाले उनलाई अपराधबोध भएको रहेछ तर के गरुन् उनी र उनी जस्ता हजारौँ शिक्षक जसलाई पत्र खाना दिनुहुन्न भन्ने जान्दाजान्दै शिक्षा मन्त्रालयले 'खाए खा नखाए धिच' भनेर १५ रूपैयाँ विद्यार्थीको दिवाखाजाका रूपमा दिन्छ।

शिक्षा मन्त्रालय भन्छ होला यो सरकारी स्कूलमा पढ्न आउने विद्यार्थीको गरिबी पूर्वजन्मको फल हो। उनीहरू गरिबीमै जन्मे, ग्रामीण आमा-बाले निजी

स्कूलमा पढाउन सकेनन् त यसमा सरकारको के दोष? हो भने त ती ग्रामीण बच्चाहरू वयस्क भएर अनेक शारीरिक, मानसिक समस्या भएर औषधोपचार नपाएर भौतारिएलान्, कतै भिरबाट खसेर मर्लान्

र? भन्ने लाग्छ।

म सामुदायिक स्कूलमा पढ्दाको अवस्था र अहिलेको सामुदायिक स्कूलको अवस्थामा आकाश-जमिनको फरक छ

भन्ने पनि थाहा छ। त्यसैले म सबै ठाउँमा सोध्ने गर्छु- दिवाखाजाको पैसाले विद्यार्थीलाई के खान दिनुहुन्छ? प्रायः शिक्षकको उत्तर आउँछ- के दिनु नि, उही तयारी चाउचाउ र बिस्कटबाहेक।

त्यो १५ रूपैयाँले केही नआउने हुनाले स्कूल व्यवस्थापनले पत्र खाना बिस्कट दिन्छ र बच्चालाई बिरामी बनाउँछ।

वा मानसिक समस्या भएपछि आफै आत्महत्या गर्लान् कसले भन्न सक्छ? यसमा शिक्षा मन्त्रालयको कुनै दोष छैन। मानसिक रोग त स्वास्थ्य मन्त्रालयले हेर्नेछ भनेर शिक्षा मन्त्रालयका कर्मचारीले भन्लान्।

म जुनसुकै जिल्लामा जे काममा गए पनि त्यहाँको एक दुइवटा स्कूल त जान्छु नै। त्यहाँ मैले विद्यार्थीले के पढ्छन्, कस्तो पढ्छन् भनेर सोध्ने काम गर्दैन। किनभने ९० प्रतिशत सामुदायिक विद्यालयमा स्तरहीन पढाइ हुन्छ भन्ने थाहा छ। हलेदो भनेपछि किन कोट्याउनु पर्यो

अर्थमन्त्री, मन्त्रालय, शिक्षामन्त्री मन्त्रालयले आफ्ना सन्तानलाई कुहिएको बिस्कट र कुहिएको चाउचाउ दिएर १५ रूपैयाँमा गर्व गर्लान्? मेरा मन्त्रालयकाले त १५ रूपैयाँमा खाजा खान्छन् भनेर?

“गरिबहरूले घरमा राम्रोसँग खान पाउँदैनन्। चाउचाउ त खाउनु नि” भनेर शिक्षा मन्त्रालयले शायद अघोषित नीति बनाएको छ। उसै त कुपोषित बालबालिका भन यस्तो पत्र खाना 'दिवाखाजा' खाएर जब उनीहरूको पेट दुख्छ, स्वास्थ्यचौकी लैजाँदा पेट दुख्न कम हुने औषधि पाएर फर्कन्छ। केही दिनपछि

अशक्त भएर स्वास्थ्यचौकी वा अस्पताल लैजाँदा मृत्यु भएपछि कसैले वास्ता गर्दैनन्।

मृत्यु र रोग त स्वास्थ्य मन्त्रालयको जिम्मा हो भनेर शिक्षा मन्त्रालयले '१५ रूपैयाँको खाजा खाउ, खुसी भएर दाँत देखाऊ' को नीति लिएको छ।

उसलाई सरकारी स्कूलमा पीडा शिक्षकहरूको अपराधबोध र बालबालिकाको स्वास्थ्यसँग कुनै सरोकार छैन। शिक्षा मन्त्रालयका कर्मचारी र नेताहरू के तपाईंले आफ्ना छोराछोरीलाई “लौ नानी मसँग १५ रूपैयाँछ। स्कूलमा खाजा खाउ है! भनेर दिनुहुन्छ? वा घरमा “र. १५ को खाजा बनाएर पुग्छ! भनेर भन्नुहुन्छ? वा तपाईं आफैले र. १५ को के ख्वाउन सकिन्छ भनेर स्कूलमा हेर्नुभएको छ?

शिक्षा मन्त्रालयमा मन्त्री त आउँछन् -जान्छन् तर केही कर्मचारी र सचिव, उपसचिव त शिक्षा मन्त्रालयमा लामो समयसम्म काम गरेका होलान्, के उनीहरूले कहिल्यै “१५ रूपैयाँको के खाजा आउँछ! भनेर सोचे होलान्?

अर्थमन्त्रीले बजेट भाषण गर्दा “र. १५ प्रतिविद्यार्थी खाजा” दिने भनेर भाषण पढ्दा के अर्थमन्त्रीले बफाड र बाजुराका कुपोषित बालबालिकामाथि विचार गरे होलान्?

“र. १५ को” दिवाखाजा दिएर शिक्षा मन्त्रालयले सामुदायिक विद्यालयमा तिमीहरू गरिब छौं, तिमीहरूको हैसियत १५ रूपैयाँको खाजा (आधा कप चिया र एक खिल्ली चुरोट) बराबर छ।

चूपचाप लागेर हामीले दया गरेर दिएको खाजा खाऊ, रमाऊ, भाग्यमा भए बाँच, नभए चितामा जाऊ भनेको हो?

सुन्दा र पढ्दा अप्रिय लाग्ने यी शब्दले स्कूल व्यवस्थापन, शिक्षा मन्त्रालय अनि अर्थ मन्त्रालयलाई अपराधबोध भएर लौ न के गर्ने होला हाम्रा बालबालिका त खतम हुने भए भनी जागरुक गराउन सके राम्रै होला।

मैले कुनै हस्ताक्षर

गरेको छैन : शिक्षा मन्त्री

काठमाडौँ (आफू नियुक्त हुनु अघि नै भएको निर्णयमा आफ्नो नाम मुछेको भन्दै शिक्षा मन्त्री शिशिर खनालले गुनासो गरेका छन्। विद्यालयको पाठ्यपुस्तक छपाइको जिम्मा निजी क्षेत्रलाई दिने निर्णय गरेको भन्दै गएको शुक्रबार नेकपा (एकीकृत समाजवादी) निकट विद्यार्थी संगठन अनेरास्ववियूले मन्त्री खनालको पुत्ला दहन गरेको थियो।

आइतबार भएको शिक्षा पत्रकार सञ्जाल ईजेनको आठौँ साधारण सभामा प्रमुख अतिथीका रूपमा मन्त्रालय दिदै मन्त्री खनालले उक्त निर्णय आफू आउनु अघि नै भएको बताएका हुन्। कुनै नबुझि विरोध गर्दा आफ्ना मतदाता र आम नागरिकमा गलत सन्देश प्रवाह भएको भन्दै उनले सञ्चारकर्मीलाई कुरा बुझेर मात्रै समाचार लेख्न स्मरण गराए।

शिक्षा मन्त्रालय श्रोतका अनुसार उक्त निर्णय पुष २९ गते भएको थियो। शिक्षा मन्त्रालयले २०६४ साल देखि नै निजीलाई पाठ्यपुस्तक छापने जिम्मा दिदै आएको छ। हरेक वर्ष निर्णय गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुसार यस वर्ष पनि सोही निर्णय निरन्तर रहेको मन्त्रालय श्रोतले बतायो। यस वर्ष उक्त निर्णय गर्दा शिक्षा मन्त्रालयको जिम्मा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल

प्रचण्ड मातहत थियो। खनाल माघ ३ गते शिक्षा मन्त्री नियुक्त भएका हुन्।

‘त्यो मेरो निर्णय थिएन तर यो घटनाले विश्वविद्यालय तहका विद्यार्थीको चेतनास्तर कुन स्तरमा छ’ भन्ने कुरा प्रष्ट बनाएको छु निर्णयमा हस्ताक्षर गर्ने व्यक्तिको नाम नलिई मन्त्री खनालले भने ‘उक्त घटना देखे पछि मलाई हाँसो उठ्यो, तर २०६४ साल देखि निरन्तर हुँदै आएको कुरालाई विस्तृतमा नबुझि समाचार संप्रेषण हुँदा मेरा मतदाता र हामीप्रति भरोसा गरेका आम नागरिकमा गलत सन्देश संप्रेषण भयो, यस्ता विषयमा तपाईं सञ्चारकर्मीहरू सचेत हुनुहोला मेरो आग्रह छ।’

शनिबार आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा भएको विहेमा सहभागि हुन जाँदा आफ्ना मतदाताहरूले पनि सञ्चारमाध्यममा आएका तिनै खबर पत्याएर बसेको भन्दै उनले तथ्यमा रहेर समाचार संप्रेषण गर्न आग्रह गरे। आफू आलोचना सुन्न सँधै तत्पर रहेको बताउँदै उनले यस्ता खबरले नागरिकलाई निराश बनाउने उल्लेख गरे।

कक्षा १ देखि ५ सम्मको पाठ्यपुस्तक छापने जिम्मा निजी क्षेत्रलाई दिने निर्णय शिक्षामन्त्री खनालको भएको र यो निर्णय घुस खानका लागि भएको अनेरास्ववियुको आरोप थियो।

माघ महिनाको 'भित्ते पत्रिका'को सम्पादकीय...

वागीश्वरीमा सामाजिक कार्यको व्यावहारिक अनुभव

वागीश्वरी कलेजको बी.ए दोस्रो वर्षको अनिवार्य शिविर लमजुङको मर्स्याङ्दी गाउँपालिकाको ताघिङ, छापा डाडाँमा हालै सम्पन्न भयो। कक्षामा अध्ययन गरेका सिद्धान्तहरूलाई व्यावहारिक रूपमा उतार्ने प्रमुख उद्देश्य हो।

श्री प्रेममिलन माध्यमिक विद्यालयको सहकार्यमा विद्यार्थीहरूले त्यस ठाउँको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, स्वास्थ्य एवम राजनीतिक पक्षका बारेमा अवलोकन, अध्ययन र अनुसन्धान गरेका थिए। शिविरको अन्तिम दिन मर्स्याङ्दी गाउँपालिका प्रमुख अर्जुन गुरुङको प्रमुख आतिथ्यमा प्रेममिलन मा.वि.का प्रधानध्यापक कुलप्रसाद गुरुङ, सुनौलो आमा समूहको उपस्थितिमा समापन समारोहमा सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई प्रमाण पत्र पनि वितरण गरेका थियो। उक्त शिविरमा त्यहाँको मानिसहरूको सेवा, सत्कार र आदरसम्मानमा सबैजना निकै प्रभावित भएका थिए।

सो चार दिने अनिवार्य शिविरमा विद्यार्थीहरूले सामाजिक कार्यको महत्त्व र उद्देश्य व्यावहारिक ढङ्गाबाट अनुभव गरेको देखिन्छ र विद्यार्थीहरू अझै यस्तै थप अनुभव, ज्ञानका साथै सिङ्गो मर्स्याङ्दी क्षेत्रको प्राकृतिक छटा र गुरुङ जातिको पहिचान र समुदायले ल्याएको रूपान्तरण आदि यस शिविरको मौलिक विशेषताहरू हुन्। ताघिङ आन्तरिक एवम बाह्य पर्यटनका अतिरिक्त सामाजिक कार्यको लागि सम्भावनायुक्त ठाउँ हो।

वागीश्वरी कलेजको बी.एसडब्लु दोस्रो वर्षको अनिवार्य शिविर लमजुङको मर्स्याङ्दी गाउँपालिकाको ताघिङ, छापा डाडाँमा...

अन्तर्वार्ता

वागीश्वरी कलेजमा QAA

विनोद प्रजापती

(वागीश्वरी कलेजका QAA संयोजक विनोद प्रजापतीसँग त्यसै कलेजका स्नातक तेस्रो वर्षमा नेपाली पत्रकारिता अध्ययनरत विद्यार्थीहरूद्वारा लिइएको अन्तर्वार्ता)

सबै प्रश्नको प्रमाणसहित जवाफ विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले खोज्छ । त्यसका लागि कलेजले ७००० पेजको प्रतिवेदन पेश गरेको थियो । प्रतिवेदन पेश भए पछि वागीश्वरीमा UGC का अधिकारिक प्रतिनिधि डा. प्रेमराज पन्त निरीक्षणका लागि आउनुभएको थियो । त्यो भ्रमणको बीचमा उहाँले कलेजका शिक्षक, शिक्षिका, भवन, पुस्तकालय, विद्यार्थीहरूलाई कलेजको बारेमा के कस्तो विचार, यहाँको अवस्थाको बारेमा सोधपुछ गर्नभएको । प्रतिवेदनको जवाफपत्रमा कलेजको कमजोरी भएको कुरा उल्लेख भएको थियो । प्रतिउत्तरमा कमजोरी सुधारेर १५०० पेजको पत्र फेरी पेश गरिएको थियो । २०७९ सालमा यसको प्रक्रिया अन्तिम पुगेको हो ।

QAA भनेको के हो ?

QAA भनेको गुणस्तर सुनिश्चित प्रत्यायन हो । (Quality Acceradi tate Assurance) हो ।

वागीश्वरीमा QAA को आवश्यकता किन ?

हरेक युनिभर्सिटी तहका कलेजले आ-आफै दिने सेवा र सुविधा गुणस्तर 'छ कि छैन' गुणस्तर भन्नाले शिक्षा मात्र नभई त्यस कलेजले दिने सेवा र सुविधा जस्तै, कलेजको वातावरण, पुस्तकालय, शौचालय, कक्षाकोठा, फर्निचर, क्यान्टिन, आधुनिक मिडियाको प्रयोग, पढाउने शिक्षकको गुणस्तर, शिक्षकहरूको अनुसन्धानमा कति संलग्नता छ भन्ने कुरा पर्छ । यस्ता सेवा र सुविधा वागीश्वरी अब्बल छ भनेर देखाउन र प्रमाण गर्न वागीश्वरीमा QAA को आवश्यकता छ ।

वागीश्वरीमा QAAको प्रक्रिया के भइरहेको छ ?

QAA प्राप्त गर्नको लागि कलेजले एउटा निश्चित प्रक्रिया पूरा गर्नुपर्दछ । यो प्रदान गर्ने निकाय भनेको विश्वविद्यालय अनुदान आयोग UGC हो, जसले निवेदन माग गर्दछ । सो माग अनुसार वागीश्वरी कलेजले २०७६ सालमा यो निवेदन दिएको थियो । त्यसपछि QAA प्रक्रियाको लागि कलेज अधि बढ्न सक्छ र त्यसका लागि प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ । त्यो प्रतिवेदन तयार गरियो पनि । प्रतिवेदन UGC मा पेश गरियो । प्रतिवेदनको लागि १२० वटा प्रश्नको उत्तर पेश गर्नु भनेर विश्वविद्यालय अनुदान आयोगले प्रसनावली कलेजलाई पठाएको थियो ।

प्रश्नहरू जस्तै, कलेजको प्रोफाइल, भौतिक सुविधा, प्रयोगात्मक शिक्षा, मानव संसाधन नीति, भविष्यको योजना, कलेजको सामुदायसँगको सम्बन्ध, विद्यार्थी र अभिभावकको भूमिकाजस्ता कुराको जवाफ दिनुपर्थ्यो ।

वागीश्वरीमा QAA कहिलेसम्म आउँला?

२०७९ सालसम्म QAA आउला भन्ने कलेजको अपेक्ष हो ।

QAA वागीश्वरीमा किन ढिलाइ भइरहेको छ ?

बीचमा कोरोनाको प्रभावले र कार्य व्यस्तताको कारण QAA वागीश्वरीमा ढिलाइ भइरहेको हो कि ?

QAA प्राप्त कलेज र QAA प्राप्त नभएको कलेजमा के फरक छ ?

QAA प्राप्त भनेको कुनै पनि कलेजको सेवा र सुविधा जुन सेवाग्राहीहरूलाई थाहा पाउनु पर्ने बफिन्छ । QAA प्राप्त कलेजको हरेक सेवा सुविधाका बारेमा सेवाग्राहीहरूलाई थाहा दिइन्छ भने QAA प्राप्त नभएको कलेजमा सेवाग्राहीलाई कलेजको सेवा र सुविधाको बारेमा थाहा दिँदैन ।

वागीश्वरीको QAA समूहमा को को हुनुहुन्छ ?

सुरुआती चरणमा Research Committee का Co-ordinator मोहनकृष्ण श्रेष्ठको संयोजकत्वमा ७ जनाको समिति गठनको थियो र २०७६ मा QAA समूहलाई पुनः गठन गरियो । पुनर्गठित समितिमा म विनोद प्रजापतिको संयोजकत्वमा अहिले राजन फेलु, बल्लुकुमार राहुत, सुशिला कर्मचार्य, भानु हुमागाई, विकास कोजु, प्रवीण प्रजापतिको ७ जनारहेका छौं ।

विज्ञान शैक्षिक...

केमिकल हालेर रियाक्ट ज्वालामुखीको लाभा निकाली गरी उद्घाटन गरिएको प्रदर्शनीमा विद्यालयका प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद धन्धाले विद्यार्थी भाइबहिनीहरूले किताबबाट सिकेको सैद्धान्तिक ज्ञानलाई व्यवहारमा उतार्नुपर्छ भन्नुभयो । उहाँले विज्ञान प्रदर्शनीले विद्यार्थी भाइबहिनीहरूलाई आफूले पाएको विज्ञानसम्बन्धी ज्ञानलाई प्रयोगमा ल्याएर परीक्षण गर्ने र प्रदर्शन गर्ने अवसर प्रदान गरेको छ भन्नुभयो । विज्ञान प्रदर्शनीको तयारीमा जुटनुभएका विज्ञान शिक्षक टीम र विद्यार्थी भाइबहिनीहरूलाई

हाजिरी जवाफ सम्पन्न

मालती पराजुली

भक्तपुर- वागीश्वरी स्कूलमा सप्ताव्यापी खेलकूद प्रतियोगिता अन्तर्गत गतहप्ता हाजिरी जवाफ कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि विद्यालयका प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद धन्धा रहेको सो कार्यक्रममा कक्षा ९का विद्यार्थीले भाग लिएका थिए । कार्यक्रम दिउँसो दुइ बजे

विद्यालयकै हलबाट सुरु गरको थियो । सो प्रतियोगितामा ६०वटा प्रश्न र पाँच जना विद्यार्थीको समूह सोही विद्यार्थी सङ्घको सदस्य इम्प्रेस सुवालले जनाएका थिए । प्रथम विजेता लक्ष्मी बडुवाल, दोस्रोमा रीजन खत्री र तेस्रोमा जेनिशा आचार्य भएको छ । कार्यक्रम सम्पन्न लगत्तै प्रमुख अतिथि विद्यालय प्रधानाध्यापकले बधाई तथा पुरस्कार वितरण गर्नुभएको थियो ।

सिन्धुपाल्चोकको

गुफा डाँडा: एक जानकारी

-सरला तामाङ

सिन्धुपाल्चोक जिल्ला नेपालको अर्थतन्त्रका दृष्टिले विकासका लागि उच्च सम्भावना बोकेको क्षेत्र होइन । तर यो जिल्ला पर्यटन व्यवसायका लागि निकै महत्त्वपूर्ण क्षेत्रका रूपमा लिन सकिन्छ । त्यसैले यहाँ व्यावसायिक रूपमा पर्यटन निकै फस्टाएको देख्न सकिन्छ ।

पर्यटन व्यवसायका लागि यहाँ उपयुक्त ठाँउ भनेको पाँचपोखरी, गैउराती भिमेसोर गुफा र डाँडामा गरी मेलम्चीको चिया बगान आदि जस्ता ठाउँहरू थुप्रै देख्न सकिन्छ ।

यहाँ एक प्रकारको महत्त्वपूर्ण चर्चित धार्मिक स्थल गुफा डाँडा पनि देख्न सकिन्छ । काठमाडौँदेखि लगभग २० कि.मीको दुरीमा रहेको गुफा

डाँडामा जान राम्रो सडक र यातायातको व्यवस्था रहेको छ । यो डाँडा मेलम्ची बजारबाट पनि २० कि.मी बराबरीको दुरी रहेको पाइन्छ ।

यो गुफा प्राकृतिक सौन्दर्यका साथै सांस्कृतिक सम्पदाको धरोहर तथा धार्मिक रूपमा पनि उतिकै महत्त्वपूर्ण मानिन्छ ।

यस क्षेत्रको गुफा डाँडा घुमफिर गर्न आउने पर्यटकहरूको लागि स्वच्छ हावा पानीका साथै आकर्षक दृश्य र ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक धरोहर रहेको छ ।

त्यसैगरी यातायात, मनोरञ्जनात्मक क्रियाकलाप, आवास, पर्यटकीय सेवा सुविधा र पूर्वाधार, अतिथि सत्कार, स्थानीय जनता तथा सरोकार र बजारको व्यवस्थापनले आकर्षण राम्रो रहेको छ ।

कर्मचारी भेला.....

चर्चा गर्दै व्यक्ति हत्याको विरोध, रुसी संशोधनवाद सामाजिक साम्राज्यवादमा पतन र पूर्वी पाकिस्तानबाट टुक्र्याई बङ्गलादेश बनाउन भारतले मुक्ति बहिनी सेना पठाई सघाएको विषयमा तत्कालीन नेकपाभित्र मतभेद भएपछि खोटा विचारको खण्डन गर्दै २०३१ माघ

१० गते नेमकिपा स्थापना भएको उल्लेख गर्नुभयो । आयोगक समाजका अध्यक्ष तुलसीराम प्रजापतिको सभापित्वमा भएको उक्त कार्यक्रममा वागीश्वरी कलेजका प्राचार्य धनकुमार श्रेष्ठ, नेपाल कर्मचारी समाजका काजीबहादुर पञ्च, समाजका सविन्द्र प्रजापति र लक्ष्मीप्रसाद गाइजुले पनि बोल्नुभएको थियो ।

सामाजिक कार्यका .....

। समूह मनकामनाले शिविरको व्यवस्थापनको विस्तृत जानकारी दिएको थियो । त्यसैगरी ताघिड समूहले शिविरको पहिलो दिनको, समूह माछापुच्छ्रेले दोस्रो दिन, समूह मर्स्याङ्दीले तेस्रो दिन र समूह

मुक्तिनाथले चौथो दिन कार्यको विस्तृत जानकारी प्रस्तुत गरेका थिए । कार्यक्रममा आफ्नो अनुभव आदानप्रदान गर्दै शिक्षक सुन्दर ग्वाछाले कार्यक्रमलाई सहजीकरण गर्नुभएको थियो ।

सेवा विस्तार गर्दै ख्वप अस्पताल

मालती पराजुली

भक्तपुर - भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित ख्वप अस्पतालले आफ्नो सेवा विस्तार गर्ने भएको छ । नव निर्मित भवन उद्घाटनसँगै आफ्नो सेवालाई अस्पतालले विस्तार गर्न लागेको हो ।

विगतमा नाक, कान, घाँटी लगाएत अन्य उपचार गर्दै आएको अस्पतालले आफ्नो नव निर्मित भवनमा प्रसृतिको पनि सेवा विस्तार गर्ने भएको छ । आउने दिनमा भप सेवा थप्ने अस्पतालको योजना रहेको

छ । दैनिक ६००-७०० बिरामीको उपचार हुँदै आएको अस्पतालमा एम्बुलेन्स शव वाहन र बिमाको सुविधा सहित आफ्नो सेवा दिएको छ ।

सर-सफाई खाने पानी, आरामदायी कक्षा, ल्याब आकस्मिक कक्षा विशेष प्राथमिकतामा रहेको अस्पतालकी रिसेप्सनिष्ट अनिता शिल्पकारले बताइन् । नव निर्मित भवनमा १०० वटा बेडसम्मको सुविधा रहेको छ ।

कमजोर सिकाइ, शिक्षकको परीक्षामा समेत पास नहुने परिस्थिति

काठमाडौं - बालकालिकाको कमजोर सिकाइका कारण शिक्षकको परीक्षामा समेत पास नहुने परिस्थिति आएको भन्दै शिक्षा मन्त्री शिशिर खनालले चिन्ता व्यक्त गरेका छन्। कक्षा १ देखि नै दयनीय सिकाइबाट हुर्केका त्यस्ता बालबालिका शिक्षक बन्ने उमेर सम्म आईपुग्दा पास समेत नहुने परिस्थिति बनेको उनको निष्कर्ष छ। आइतबार भएको शिक्षा पत्रकार सञ्जाल ईजोनको आठौं साधारण सभामा प्रमुख अतिथिका रूपमा मन्त्रव्य दिदै मन्त्री खनालले यस्ता गम्भीर विषयको कारण खोज्न आफू केन्द्रित हुने बताएका छन्।

‘८ कक्षा सम्म पनि विद्यार्थीले शुद्धसँग नेपाली अक्षर लेख्न सक्दैन अङ्ग्रेजीको कुरा त कहाँ हो कहाँ’ उनले भने ‘विद्यार्थी कक्षा चढेको चढ्यै देखिन्छ तर सिकाइ दयनीय छ, शिक्षकको परीक्षामा समेत पास नहुने परिस्थिति आयो।’

हालै शिक्षक सेवा आयोगले लिएको परीक्षामा आवश्यक पदमा परीक्षार्थीहरू उत्तीर्ण नभएको अवस्थाप्रति सङ्केत गर्दै उनले विद्यार्थीको सिकाइको खास अवस्थाका बारेमा तलैदेखि मिलाउन नसक्दा समस्या भएको बताए।

आफ्नो १०-१२ वर्षको शिक्षा क्षेत्रमा काम गरेको अनुभवले शिक्षाका विषयमा ठूला ठूला कुराभन्दा धरातल बुझेर सानातिना काम गर्न आफू केन्द्रित हुने उनले बताए। अहिले नै काम गर्न नसकेमा एकदमै ढिलो हुने भन्दै उनले आजसम्म शिक्षामा पहुँचको विषय प्रधान भए पनि अब गुणस्तरको विषयमा केन्द्रित हुन ढिलो भइसकेको बताए। शिक्षाका विषयमा दुई चरणका प्राथमिकता निर्धारण गरेर आफूले

काम गर्ने उनको भनाइ छ।

‘पहिलो सामान्य सुधारका विषयमा केन्द्रित हुन्छौं, जस्तै नो अब्जेक्सन लेटर लिन घण्टी लाम बस्न बाध्य विद्यार्थीको हैरानीलाई कम गर्ने, समकक्षता, परीक्षा बोर्डमा सेवा लिने आउनेहरूलाई अनलाईन मार्फत सेवा प्रवाह गर्नेजस्ता काममा केन्द्रित हुन्छौं, यसका लागि सम्बन्धित निकायसँग रिपोर्ट मागेको छु उनले भने’ दोस्रो अलिक बृहत प्राथमिकता हो, जस्तै शिक्षा ऐन, उच्च शिक्षाको छाता ऐन, शिक्षकलाई मासिक रूपमै तलब दिन सक्छौं कि सक्दैनौं जस्ता विषयलाई हामी अलिक बृहत तरिकाले काम गर्ने योजनामा छौं।’

यसका लागि शिक्षा मन्त्री मात्रै परिवर्तन भएर नहुने शिक्षा क्षेत्रका सबै लाग्नु पर्ने भन्दै उनले सकारात्मक परिवर्तनका लागि सहयोग गर्न शिक्षाविद्, कर्मचारी र शैक्षिक सरोकारवालाहरूलाई आह्वान पनि गरे।

कार्यक्रममा राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डका अध्यक्ष डा. महाश्रम शर्माको शिक्षा ऐनको अभावका काममा प्रभाव परेको बताए। ऐन नभएकै कारण कक्षा १० को अन्तिममा लिईने परीक्षा पुरानै ढाँचामा गर्नुपरेको उनको दावी थियो। शिक्षा ऐनको आठौं शंसोधनले विद्यालयको संरचनामा परिवर्तन गरेको ६ वर्षसम्म पनि बोर्डले पुरानै ढाँचामा परीक्षा लिएको भन्दै आलोचना भइरहेको छ। उक्त आलोचनाप्रति सङ्केत गर्दै शर्माको ऐन नहुनुलाई दोष दिएका हुन्।

तर, विद्यमान शिक्षा ऐनको दफा ४ (ट) को उपदफा १ मा माध्यमिक शिक्षाको कक्षा दश र माध्यमिक तहको अन्त्यमा हुने परीक्षा, बोर्डबाट सञ्चालन हुने र उपदफा २ मा कक्षा दशको अन्त्यमा

हुने परीक्षा क्षेत्रीय स्तरमा सञ्चालन हुने उल्लेख छ।

यस अघि कार्यक्रममा सञ्जालका अध्यक्ष प्रकृति अधिकारीले शैक्षिक कार्यक्रमहरूमा सुधार गर्न जरुरी रहेको बारे मन्त्रीको ध्यानाकर्षण गराएका थिए। राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम, नमुना विद्यालयमा विनियोजन हुने रकम, दिवा खाजा र सेनीटरी प्याडका लागि भइरहेको खर्चजस्ता विषयमा मन्त्रालयले गम्भीरता पूर्वक अनुगमन गर्न जरुरी रहेको उनको भनाइ छ। शिक्षा ऐन र कर्मचारी समायोजनमा पदको व्यवस्थापन गर्न जरुरी रहेको बताउँदै उनले शिक्षा दिवस मनाउन निश्चित दिन तोक्न सुझाव दिए।

कार्यक्रममा शिक्षाविद्, मन्त्रालयका सहसचिव सहितका कर्मचारीहरू, शिक्षक, निजी विद्यालय सञ्चालक एवं शिक्षा क्षेत्रका सरोकारवालाहरूको उपस्थिति थियो।

साधारण सभाले सर्वसम्मत रूपमा नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको छ। नेपाल टेलिभिजनका रवीचन्द्र पराजुलीको अध्यक्षतामा गठित नयाँ कार्यसमितिको उपाध्यक्षमा गोरखापत्रका सूर्य पाण्डे, महासचिवमा दी काठमाण्डु पोष्टका विनोद घिमिरे, सचिवमा रेडियो कान्तिपुरकी पार्वता चौधरी, कोषाध्यक्षमा दि राईजिड नेपालकी मञ्जिमा ढकाल चयन भएका छन्।

सदस्यहरूमा विद्यालय पत्रिकाका रूपेश आचार्य, उज्यालो रेडियोका अर्जुन पोखरेल, बागमती टेलिभिजनका दीपक अर्याल, अनलाईनखबरकी ननुता राई, बाह्रखरीकी सुनिता जोशी र शिलापत्रका दिनेश गौतम चयन भएका छन्।

निःशुल्क शिक्षा र स्वास्थ्यको बन्दोबस्त भए जनताको जीवनस्तर उठ्ने

भक्तपुर, नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छेले शिक्षामा पुऱ्याएको योगदानको सकारात्मक परिणाम २०-३० वर्षमात्र देखिने हुँदा धैर्यको आवश्यकता हुने विचार व्यक्त गर्नुभएको छ। उहाँले उक्त विचार स्थानीय लिशा इङ्गलिस सेकेन्डरी स्कूलको ३४ औं वार्षिकोत्सव कार्यक्रममा व्यक्त गर्नुभएको हो।

तुलनात्मकरूपमा भक्तपुर सुरक्षित र शान्त भएकाले शैक्षिक गन्तव्यको रूपमा उन्मुख भइरहेको चर्चा गर्दै उहाँले अगाडि भन्नुभयो- “मावि तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क र अनिवार्य गरेर सरकारले सम्पूर्ण दायित्व बहन गरेको भए जनताको जीवनस्तर नै उठ्ने थियो। त्यस्तै स्वास्थ्योपचार पनि निःशुल्क गर्नुपर्छ। यसले जनताको खर्च बच्यो। तर, अहिलेको पुजीवादी सरकारले शिक्षा र स्वास्थ्य निःशुल्क गर्दैन।”

तल्लो तहदेखि नै विद्यार्थीलाई नक्सासहित स्थानीयदेखि देश विदेशको भूगोल, इतिहास, अर्थशास्त्रजस्ता विषयमा बुझाउन शिक्षकहरूलाई सुझाव दिँदै उहाँले यो देशका प्रधानमन्त्री र परराष्ट्रमन्त्रीसमेतलाई एसियाली मुलुक कम्बोडियाको बारेमा जानकारी नभएको लज्जाजनक स्थिति आफूले देखेको एक उदाहरण दिनुभयो।

असल शिक्षकले मात्र असल जनशक्ति उत्पादन गर्न सक्ने कुरामा जोड दिँदै उहाँले कतिपय अभिभावकहरूले आफ्ना सन्तानलाई राजनीति नसिकाउन भनी गलत आग्रह गर्छन् जबकि राजनीति नसुधिकन देश नसुनिधे कुरा शिक्षकले अभिभावकलाई सम्झाउन आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

चीनमा कुल जनसङ्ख्याको एकतिहाइ विद्यार्थी हुन्छन् तर यहाँ कुल जनसङ्ख्याको आधा आधी नै विद्यार्थी रहेका छन् भन्दै उहाँले यो सकारात्मक छ भन्नुभयो।

नयाँ पुस्तालाई पाठ्यपुस्तकमा मात्र सीमित नराखी ज्येष्ठ नागरिकको सेवा गर्न सिकाउनुपर्ने, नर्सिङ सेवालाई अझ व्यापक गर्नुपर्ने र आदर निकेतनको उचित व्यवस्थाले भक्तपुर थप उत्कृष्ट हुनेमा आफू विश्वस्त रहेको भन्दै उहाँले शिक्षालाई जोड नदिई देश अघि नबढ्ने प्रस्ट पार्नुभयो।

कार्यक्रममा नेपाल क्रान्तिकारी शिक्षक सङ्घका अध्यक्ष ज्ञानसागर प्रजापतिले शिक्षण पेशाप्रति सरकारको तुच्छ दृष्टिकोण रहेको चर्चा गर्दै देशको कुल बजेटको न्यूनतम २४ प्रतिशत शिक्षामा लगानी गरे मावि तहसम्म पूर्ण निःशुल्क गर्न सकिन्छ्यो तर यहाँ सरकारले १०-११ प्रतिशतमात्र लगानी गरेर बाँकी अभिभावकको थाप्नामा पारेको तथ्य प्रस्ट पार्नुभयो।

सामुदायिक स्कूलमै पनि पर्याप्त शिक्षक दरबन्दी नदिदा निजी स्रोतबाट शिक्षक राख्न रकम उठाउन बाध्य पारेको भन्दै उहाँले ६२ हजारभन्दा बढी शिक्षक खाँचो एक सरकारी कार्य दलको प्रतिवेदन छ भन्नुभयो।

कार्यक्रममा भनपा ९ नं का वडाध्यक्ष रवीन्द्र ज्याखले लिवाली क्षेत्रमा शिशु स्याहारदेखि कलेजसम्म विभिन्न १४ ओटा शैक्षिक संस्थाहरू रहेको र ती सबैमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरू दसौं हजार रहेको हुँदा यसलाई शैक्षिक केन्द्रकै रूपमा विकास गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। विद्यार्थीलाई लिवालीमै रहेका परम्परागत काष्ठ उद्योग,

माटाका भाँडा बनाउने ज्यासल, जुजु घौ बनाउने स्थलहरूको प्रत्यक्ष अवलोकन गराए सिकाइ दिगो हुनुका साथै विद्यार्थीहरूमा श्रमप्रति सम्मान र आदरभाव जाग्ने र ‘खपको पहिचान’ स्थानीय पाठ्यक्रमको उद्देश्य सार्थक हुने बताउनुभयो।

उहाँले नयाँ पुस्तामा बढ्दो धूमपान, मद्यपान र साइबर अपराधप्रति भने अभिभावकहरू सचेत हुनुपर्ने पनि विशेष जोड दिनुभयो।

प्रिन्सिपल लिशा प्रजापतिले विद्यालयको प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा इसानका अध्यक्ष प्रेमजन थापाले सामुदायिक र संस्थागत स्कूललाई सँगसँगै लानुपर्ने आजको आवश्यकता हो तर सरकारले निजी स्कूलहरूमाथि विभेद गर्नु खेदजनक छ भन्नुभयो। विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष बलराम प्रजापतिको सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रममा स्कूलका पूर्वप्रिन्सिपल शिव श्रेष्ठ, विद्यार्थीद्वय प्रतीक बम्जन र तेजश्वी मानन्धरले पनि बोल्नुभएको थियो।

प्रमुख अतिथि बिजुक्छे ले नवनिर्मित ब्लकको मूल गेटको रिवन काटेर तथा भने ताम्रपत्र खोलेर भवन उद्घाटन गर्नुभएको थियो। समारोहलाई थप उत्सवमय बनाउन रङ्गीचङ्गी बेलुनको भुप्पा उडाइएको थियो भने बाँसुरी, मादल र धिमायू बाजाको धुनले समारोह अझ रोचक बनाइएको थियो।

समारोहमा २०७६, २०७७ र २०७८ सालका प्रि स्कूल दीक्षान्तका साथै विविध विषयमा उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कार पनि वितरण गरिएको थियो।

फोटो फिचर

विद्यार्थीहरू दिवाखाजा खाँदै

स्कल्पचरका विद्यार्थीहरू प्रयोगात्मक कक्षामा भाग लिँदै

खेलै सिक्यौं विद्यार्थीहरू

कविता

कविता प्रतियोगितामा प्रथम हुन सफल कविता

आमा

सिम्रन मानन्धर

(कक्षा - ८)

आमा, तिम्रो त्यो मुहार उज्यालो छ हरपल जति हेर्छु तिम्रो आँखा उति सफा तिम्रो मन मित्र भैँ छौ तिम्री, हाम्रो सुख दुःखको साथी चोट केही आउन दिएनौ, कहिले हामी माथि

अल्झेको त्यो बाटोमा धैर्य गर्न सिकायौ रोकेको त्यो हातलाई फेरि चाल्न सिकायौ डुबेका थियौ हामी बाबाको यादहरूमा तिम्री आमा बाबा आफैँ बनेर हामीलाई चिनायौ (२)

आफ्नो चाहना बिर्सी हाम्रो इच्छा पूरा गर्यौ सधैँ हासी खुसी रहनु ए हाम्रो आमा तिम्रीलाई हृदयदेखि माया (२)

विद्यालय स्तरीय सप्ताहव्यापी खेलकुद प्रतियोगिता

(प्रतियोगिता मिति: २०७९ माघ दोस्रो हप्ता)

खेल : घ्याम्पो फुटाउने
कक्षा : ५ (बि)

नाम	उपलब्धी स्थान
राजकुमार ठाकुर	प्रथम
रमेश राउत	दोस्रो
मनिस बराल	तेस्रो

खेल : चित्र वर्णन
कक्षा : १(बि)

नाम	उपलब्धी स्थान
निकी दुवाल	प्रथम
बिकी वनमाला	दोस्रो
रितेश सिल्पकार	तेस्रो

खेल : प्रतिभा प्रदर्शनी
कक्षा : २ (सी)

नाम	उपलब्धी स्थान
किस्मत बस्नेत	प्रथम
पूजन श्रेष्ठ	दोस्रो
बुद्ध तामाङ	तेस्रो

खेल : पानी भर्ने
कक्षा : ७ (ई)

नाम	उपलब्धी स्थान
आयुस्ना माक	प्रथम
निर चौधरी	दोस्रो
दीपिका जोशी	तेस्रो

खेल : चम्चा डौड
कक्षा : ७ (बि)

नाम	उपलब्धी स्थान
अमिन तामाङ	प्रथम
विकेश गजुनर	दोस्रो
मनिस योजन	तेस्रो

खेल : म्युजिकल च्यर

नाम	कक्षा	उपलब्धी स्थान
असिम धिमाल	३ (बि)	प्रथम
शंसिला बाग		दोस्रो
जेनिसा बस्नेत		तेस्रो
कक्षा : १(सि)		उपलब्धी स्थान
सुविन सिङ ठाकुरी		प्रथम
विमला कुमार बुद्ध		दोस्रो
अनु श्रेष्ठ		तेस्रो

खेल : डौड
कक्षा : १(ए)

नाम	उपलब्धी स्थान
शिव गिरी	प्रथम
सुयना तामाङ	दोस्रो

खेल : हस्तलेखन

नाम	उपलब्धी स्थान
रोविन राई	प्रथम
रिनजिन तामाङ	दोस्रो
निजला श्रेष्ठ	तेस्रो

खेल : चित्रकला

नाम	कक्षा	उपलब्धी स्थान
कुसुम सुवाल	७ (ए)	प्रथम
ओमकुमार भट्टराई		दोस्रो
गुप्पा हुमागाई		तेस्रो
कक्षा : २ (ए)		उपलब्धी स्थान
कृष् ठाकुर		प्रथम
शिशिर नेपाल		दोस्रो
सुरभी ख्याजु		तेस्रो

खेल : लामो जप्प
कक्षा : २ (बि)

नाम	उपलब्धी स्थान
सुवास साही	प्रथम
प्रीजम तामाङ	दोस्रो
आयुका गोसाई	प्रथम
सम्बुद्धि रोका	दोस्रो

खेल : नृत्य
कक्षा : ३ (सि)

नाम	उपलब्धी स्थान
सुप्रिया श्रेष्ठ	प्रथम
अलिसा तामाङ	दोस्रो
आयुस्मा तामाङ	तेस्रो
रोसिका साप्कोटा	चौथो

खेल : कविता वाचन
कक्षा : १ (बि)

नाम	उपलब्धी स्थान
मनशिव दिदिया	प्रथम
इलैका माक	दोस्रो

वागीश्वरीमा शहीद दिवस

- प्रतिता अधिकारी

भक्तपुर - वागीश्वरी माध्यमिक विद्यालयमा शहीद सप्ताहअन्तर्गत माघ १६ गतेका विद्यार्थी माफ शहीद दिवस सम्पन्न भयो। प्रजातन्त्र प्राप्तका लागि वि. सं १९९७ मा शहदत प्राप्त गंगालाल श्रेष्ठ, दशरथ चन्द, धर्मभक्त, शुक्रराज जोशीको जीवनी हरेक कक्षाका विद्यार्थीहरूले वाचन गरेका थिए।

विद्यार्थीहरूले शहीदसँग सम्बन्धित साहित्य पनि वाचन गरेका थिए। 'जीवनी पनि साहित्यको एउटा अभिन्न विधा हो। तसर्थ जीवनी वाचन गरेर पनि साहित्यिक कार्यक्रम गर्न सकिन्छ भन्ने सन्देश प्रवाह गर्नको लागि यस्तो कार्यक्रम गरिएको हो।' अतिरिक्त क्रियाकलाप समितिका संयोजक मंगलेश्वर धवजुले बताउनुभयो।

बीए तेस्रो वर्षका विद्यार्थीहरूले ग्रामीण विकास विषयमा प्रस्तुती दिँदै

वागीश्वरीका विद्यार्थीहरू प्रतियोगितामा उत्कृष्ट ठहरिए

कक्षा ११ की विनिता तामाङ प्रथम विजेता

भक्तपुर - ख्वप माध्यमिक विद्यालयको र चित्रकला प्रतियोगितातर्फ वागीश्वरी माध्यमिक २३ औं, शारदा क्याम्पसको ३२ औं वार्षिक उत्सव तथा ख्वप कलेज अफ लको स्थापना तथा सञ्चालनको तृतीय भएका छन्। त्यसैगरी वक्तृत्वकला अवसरमा माघ २५ गते विद्यालयस्तरीय चित्रकला प्रतियोगितातर्फ कक्षा ११ की विनिता तामाङ प्रथम र कक्षा ९ की आस्था गुमांजु द्वितीय भएका छन्। विद्यार्थीहरू उत्कृष्ट ठहरिएका छन्। कक्षा ११, १२ पुरस्कार वितरण समारोह फागुन ३ गते राखिएको छ।

कक्षा ९ की आस्था गुमांजु द्वितीय विजेता